

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2016 m. balandžio 20 d.

**dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas
Reglamentas (ES) Nr. 806/2014 siekiant sukurti Europos indėlių garantijų sistemą**

(CON/2016/26)

(2016/C 252/01)

Ižanga ir teisinis pagrindas

2016 m. sausio 20 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo Europos Sąjungos Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 806/2014 siekiant sukurti Europos indėlių garantijų sistemą⁽¹⁾ (toliau – pasiūlytas reglamentas). 2016 m. vasario 1 d. ECB gavo Europos Parlamento prašymą pateikti nuomonę dėl to pasiūlyto reglamento.

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, nes pasiūlytame reglamente yra nuostatų, darančių įtaką Europos centrinių bankų sistemos prisidėjimui prie sklandaus politikos, susijusios su finansų sistemos stabilumu, vykdymo, kaip nurodyta SESV 127 straipsnio 5 dalyje ir ECB uždaviniams, susijusiems su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra, kaip nurodyta SESV 127 straipsnio 6 dalyje. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendros pastabos

- 1.1. Europos indėlių garantijų sistema (toliau – EIGS) – būtinas trečiasis visavertės bankų sąjungos ramstis po Bendro priežiūros mechanizmo (BPM), ir bendro pertvarkymo mechanizmo (BPem) sukūrimo. Kadangi turi būti suderinta atsakomybė ir kontrolė, bendro indėlininkų saugumo tinklo sukūrimas Europos lygiu yra logiškas bankų priežiūros ir pertvarkos Europos lygiu papildymas. BPM ir BPem visapusiškai veikiant, nacionalinės institucijos nebetoliuoja didžiosios dalies pagrindinių elementų, apibrėžiančių, ar nacionalinė indėlių garantijų sistema (IGS) turi mokėti išmokas apdraustiems indėlininkams, ar prisidėti prie pertvarkos finansavimo. Todėl atsakomybė užtikrinti, kad yra pakankamai finansinių priemonių paremti visų indėlininkų pasitikėjimą ir taip apsaugoti finansinį stabilumą, turėtų būti prisiimama tokiu pačiu lygiu ir turėtų būti iškelta iki EIGS lygmens. Pasiūlytu reglamentu atsižvelgiama į Penkių pirmininkų ataskaitos⁽²⁾ rekomendacijas, kuriose buvo siūloma sukurti EIGS. Kaip nustatyta ataskaitoje, bankų sistema gali būti iš tiesų vienoda, tik jei pasitikėjimo bankų indėlių saugumu lygis yra vienodai aukštas visose valstybėse narėse. EIGS taip pat atneštų naudos išskaidžius riziką ir taip pat panašu, kad ji geriau atlaikytų sukrėtimus, kadangi rizika būtų išskaidyta plačiau, didesnei finansų įstaigų grupei, todėl būtų mažiau tikėtina, kad atskiri išmokų atvejai viršytų sistemos galimybes.
- 1.2. ECB visiškai sutinka su Komisijos požiūriu, kad bendra indėlių apsaugos sistema yra būtinas trečias bankų sąjungos ramstis, ir kad ji reikalinga toliau stiprinant indėlininkų apsaugą ir remiant finansinį stabilumą taip prisidedant prie ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS)⁽³⁾ stiprinimo.

⁽¹⁾ COM(2015) 586 final.

⁽²⁾ 2015 m. birželio 22 d. Penkių pirmininkų pranešimas „Europos ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimas“, paskelbta Komisijos interneto svetainėje: www.ec.europa.eu

⁽³⁾ Žr. ECB ataskaitą dėl finansinės integracijos 2016 m. Europoje; 2015 m. birželio 22 d. Penkių pirmininkų pranešimą „Europos ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimas“, paskelbta Komisijos interneto svetainėje: www.ec.europa.eu; Mario Draghi, ECB Pirmininko, išdėstyta Deutsche Bundesbank organizuotoje 2016 m. vasario 4 d. Europos pinigų ir finansų forumo (SUERF) (angl. *European Money and Finance Forum*) konferencijoje Marjolin paskaita ir Mario Draghi, ECB Pirmininko, kalba ECB forume dėl bankų priežiūros, 2015 m. lapkričio 4 d., Frankfurtas, abi paskelbtos ECB interneto svetainėje: www.ecb.europa.eu

- 1.3. ECB pritaria tai aplinkybei, kad pasiūlytu reglamentu nustatomas palaipsniškas dalyvaujančių IGS abipusio draudimo didinimo procesas, kad galiausiai būtų pasiekta vienoda indėlių draudimo sistema, kuri susilpnintų bankų ir valstybių ryšį.
- 1.4. Apskritai, ECB pritaria aplinkybei, kad pasiūlytas reglamentas nustato aiškias gaires ir terminus, aiškiai apibrėždamas ir nustatydamas pereinamuosius etapus link visavertės EIGS. Todėl perdraudimo ir bendro draudimo etapai turėtų būti traktuojami kaip pereinamieji žingsniai link visapusiško draudimo, kurio pradžia numatyta 2024 m. Šiuo išdėstymu pakopomis atsižvelgiama į poreikį daryti tolesnę pažangą visose kitose bankų sąjungos ir EPS srityse. Be to, šiuo metodu siekiama užtikrinti, kad yra pakankamai laiko sukaupti *ex-ante* įnašus bankų sąjungoje prieš prasidedant visiško draudimo etapui. Galiausiai, nustatant atitinkamus kredito įstaigų, susijusių su dalyvaujančiomis IDS, įnašus, vienodas traktavimas bus užtikrintas atsižvelgiant į įstaigoms būdingą riziką, susijusią su visomis kitomis kredito įstaigomis bankų sąjungoje. Tam, kad būtų sustiprintas EIGS patikimumas ir veiksmingai nacionaliniu lygiu nutrauktas bankų ir valstybių ryšys, EIGS turėtų būti nustatytos fiskaliniu požiūriu neutralios bendros viešosios stabilumo priemonės vėliausiai visiško draudimo etape.
- 1.5. Tačiau, kad bankų sąjunga gerai veiktų, sukūrus EIGS reikia tolesnių žingsnių. Todėl Komisijos komunikate „Bankų sąjungos sukūrimas“⁽¹⁾ nustatytos priemonės bankų sektoriaus rizikai dar sumažinti ir veiklos taisyklėms suvienodinti. Šiomis aplinkybėmis, ECB pabrėžia, kad svarbu visiškai ir laiku įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/49/ES⁽²⁾, nes tai būtina išankstinė sąlyga EIGS, ir todėl skatina susijusias valstybes nares kuo greičiau įvykdyti šį įsipareigojimą⁽³⁾. ECB visiškai pritaria visoms kitoms Komisijos komunikate nustatytoms rizikos mažinimo priemonėms. Pažanga šių kitų priemonių srityje turi būti pasiekta lygiagrečiai sukuriant EIGS, ne tik tam, kad būtų užtikrintos vienodos taisyklės, bet taip pat tam, kad būtų skatinama finansinė integracija. Tačiau sprendimas, kad EIGS perėjimas iš vieno etapo į kitą priklauso nuo rizikos mažinimo pažangos, gali lemti vėlavimus. Jei sutinkama, kad EIGS perėjimas į kitas stadijas turėtų būti grįstas tokiais sąlygomis, EIGS pasiūlyme visi rizikos mažinimo aspektai turėtų būti tiksliai apibrėžti *ex-ante*, objektyviai patikrinami, realistiškai ir teisiškai susieti su perėjimais tarp etapų. Tam, kad būtų užtikrinta, jog EIGS sukūrimas nebūtų nukeltas neribotam laikui, aspektų sąrašė turėtų būti įtraukti svarbiausi elementai, reikalingi toliau stiprinanti bankų sąjungą. Pirmiausia, šiame sąrašė turėtų būti apsiribojama dalykais, kurie akivaizdžiai iš esmės susiję su EIGS, ir jis neturėtų būti susijęs su besitęsiančiomis diskusijomis, kurių rezultatų terminai dar neaiškūs.
- 1.6. Galiausiai, ECB mano, kad galėtų būti atliktas svarbiausių pasiūlymo elementų poveikio vertinimas atsižvelgiant į pasiūlytą reglamentą ir jo sąveiką su Sąjungos teisės aktais, ypač su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES ir direktyva 2014/59/ES⁽⁴⁾ ir į Bendros pertvarkymo valdybos (toliau – Valdyba) vaidmenį, palyginant su dabartiniu už nacionalines IGS atsakingų sprendimus priimančių organų vaidmeniu.

2. Konkrečios pastabos

2.1. Pasiūlyto reglamento tikslas

ECB pritaria aplinkybei, kad siekiama, jog pasiūlytas reglamentas būtų suderintas su Direktyva 2014/49/ES papildant jos principus ir taisykles⁽⁵⁾. Pagal Direktyvą 2014/49/ES pagrindinė IGS užduotis yra „apsaugoti indėlininkus nuo kredito įstaigos nemokumo pasekmių“⁽⁶⁾. Pasiūlytas reglamentas reglamentuoja sąsają tarp EIGS, Indėlių garantijų fondo (IGF) ir IGS, o nacionalinės sistemos išlieka visapusiškai atsakingos už kompensavimą indėlininkams. ECB mano, kad šiomis aplinkybėmis būtina pasiūlyto reglamento tekste aiškiai išdėstyti, kad EIGS taip pat turi tikslą užtikrinti aukščiausią įmanomą indėlininko apsaugos lygį bankininkystės sąjungos valstybėse narėse.

⁽¹⁾ COM(2015) 587 final.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (OL L 173, 2014 6 12, p. 149).

⁽³⁾ Tikėtasi, kad euro zonos valstybės narės, kuriose perkėlimas dar neįvykdytas, šį uždavinį įvykdys iki 2016 m. pirmo ketvirčio pabaigos.

⁽⁴⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

⁽⁵⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 15 konstatuojamąją dalį.

⁽⁶⁾ Žr. Direktyvos 2014/49/ES 14 konstatuojamąją dalį.

2.2. EIGS taikymo sritis

ECB dar pritaria ir aplinkybei, kad pasiūlytas reglamentas turėtų būti taikomas visoms IGS, kurios yra oficialiai pripažintos bankų sąjungoje dalyvaujančiose valstybėse narėse pagal Direktyvą 2014/49/ES ⁽¹⁾, t. y. teisės aktu nustatytoms IGS, sutartinėms IGS, institucinėms užtikrinimo sistemoms ir kredito įstaigoms, susijusioms su tokio- mis sistemomis. Tačiau visos kredito įstaigos, kurios gali naudotis EIGS ištekliais, turi būti reglamentuojamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 575/2013 ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES ⁽³⁾. Tai visiškai atitinka Penkių pirmininkų ataskaitos rekomendaciją, kad EIGS taikymo sritis turėtų sutapti su BPM ir kad rizika grįstas įmokas mokėtų visi valstybių narių dalyvaujantys bankai. Iš tiesų tik visa apimanti vienoda indėlių apsaugos tvarka pasieks vienodą indėlininkų pasitikėjimo lygį bankų sąjungoje taip užkirsdama kelią rinkos fragmentacijai ir konkurencijos iškraipymui.

2.3. EIGS valdymas

ECB pritaria aplinkybei, kad Valdyba administruos EIGS. Svarbu, kad EIGS administruotų nepriklausomas Sąjun- gos organas, kuris būtų apsaugotas nuo politinės įtakos ir užtikrintų galimybę pasinaudoti IGF vienodomis sąlygo- mis visoms IGS. Valdyba turėtų tikėtis gauti naudos iš tarpusavio sąveikos poveikio tuo pačiu metu administruo- dama pertvarkymo ir indėlių garantijų fondus, ypač galėdama pasitelkti žinias, kurias įgijo administruodama Bendrą pertvarkymo fondą (BPeF) pertvarkos uždavinių vykdymo metu. Veiksmingumo nauda gali būti pasiekta, nes abiejų fondų administravimas ir investavimas reikalauja panašios praktinės patirties ir žinių. Tačiau, veiks- mingu būdu vykdant šiuos naujus uždavinius Valdybai gali pririnkti papildomų išteklių (žr. 2.9 dalį). BPeF ir IGF ištekliai turėtų būti atskirai skiriami jų atitinkamiems tikslams, ypač vengiant rizikos, kad ištekliai indėlių apsaugai būtų susieti su pertvarkos tikslais ir galimai jiems panaudoti.

ECB pritaria pasiūlytoms priemonėms, pagal kurias ECB turi teisę paskirti nuolatinį atstovą, kuris gali dalyvauti visuose Valdybos susirinkimuose, taip pat EIGS plenariniame posėdyje ir bendrame plenariniame posėdyje.

Galiausiai, ECB pritaria aplinkybei, kad tik nacionalinės pertvarkymo institucijos arba paskirtos valdžios instituci- jos būtų EIGS sprendimus priimančių organų narėmis. Privatūs subjektai, kurie administruoja nacionalines IGS, tiesiogiai nedalyvautų EIGS plenariniame posėdyje. ECB pritaria šiam apribojimui ir primena, kad pagal Direkty- vos 2014/49/ES 2 straipsnio 1 dalies 18 punktą tik (viešos) paskirtos valdžios institucijos gali dalyvauti pertvar- kymo kolegijose. Iš tiesų, kadangi privačių subjektų, kurie administruoja IGS, savininkai kai kuriose valstybėse narėse yra bankų asociacijos, konfidencialios informacijos apie bankus, kurie yra jų konkurentai, suteikimas galėtų sukelti dideles komercinio konfidencialumo problemas.

2.4. Likvidavimo sąnaudų sumažinimas ir EIGS naudojimo kontrolė

Nagrinėjant pertvarkymo procedūrą, kai Direktyva 2014/59/ES aiškiai nurodo, kad pertvarkymo institucijos turėtų pabandyti sumažinti pertvarkymo sąnaudas ir išvengti vertės naikinimo, likvidavimą atliekančios valdžios institucijos taip pat turėtų turėti bendrąjį tikslą sumažinti likvidavimo sąnaudas, taip irgi užtikrindamos, kad apdraustųjų indėlių, ir todėl taip pat IGS, sąnaudos sumažinamos. Tam, kad pasiektų šį tikslą, už likvidavimą atsa- kingos valdžios institucijos turėtų turėti teisę sudaryti atskirą apdraustųjų indėlių balansą kartu įrašydamos tam tikrą kitą žlungančios kredito įstaigos turtą ir perduoti juos privataus sektoriaus pirkėjui. Šis pirkinyis ir įsipareigo- jimų prisiėmimo operacija gali daugeliu atvejų IGS mažiau kainuoti negu tik likvidavimo metu išmokami

⁽¹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 1 straipsnio 3 dalį, kuria iš dalies keičiamas 2014 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 806/2014, kuriuo nustatomos kredito įstaigų ir tam tikrų investicinių įmonių pertvarkymo vienodos taisyklės ir vienoda procedūra, kiek tai susiję su bendru pertvarkymo mechanizmu ir Bendru pertvarkymo fondu, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 225, 2014 7 30, p. 1), 2 straipsnis, taip pat žr. Direktyvos 2014/49/ES 1 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus bei 2 straipsnio 1 dalį.

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudenčių reikalavimų kredito įstaigoms ir investiciniams įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

apdraustieji indėliai. Taip pat, pasiūlyto reglamento tekste būtina paaiškinti, ar EIGS finansiniai ištekliai gali būti naudojami įgyvendinant šiuo metu Direktyvos 2014/49/ES 11 straipsnio 6 dalyje nurodytas alternatyvias priemones. Kadangi būdas, kuriuo vykdomas likvidavimo procesas, yra svarbiausias IGS lėšas ir todėl taip pat EIGS lėšas apsaugoti skirtas elementas, svarbu, kad Valdyba turėtų galimybę kažkiek kontroliuoti nacionalinį likvidavimo procesą. Todėl panašiai kaip Reglamente (ES) Nr. 806/2014, kuris numato, kad prireikus panaudoti BPeF lėšas Valdyba iš nacionalinių pertvarkymo institucijų perima pertvarkymą, Valdyba turėtų turėti įtakos likvidavimo procedūroje, jei tikėtina, kad reikės EIGS lėšų. Tai užtikrintų, kad likvidavimo procedūros kontrolė yra tiesiogiai susieta su atsakomybe už indėlių apsaugą.

2.5. Rizika grįsti įnašai

ECB labai pritaria tai aplinkybei, kad pasiūlytu reglamentu bankų sąjungai nustatoma rizika grįstų įnašų skaičiavimo metodika nuo bendro draudimo etapo ir kad jame numatyta, jog Valdyba nustato kiekvienos kredito įstaigos įnašo lygį, susiedama jį su visomis kitomis dalyvaujančiomis kredito įstaigomis. Tai svarbu užtikrinant, kad įnašai paskirstyti teisingai ir kad EIGS turi pakankamai lėšų. Rizikos laipsnis apibrėžiamas pagal pasiūlytame 74c straipsnyje numatytais kriterijais⁽¹⁾ paremtą metodiką. Tokiu apibrėžimu turi būti atsižvelgta į įstaigai būdingą riziką, susijusią su visomis kitomis kredito įstaigomis bankų sąjungoje. Palyginus tokią riziką visoje bankų sąjungoje ir tuo pagrindu patikslinus atitinkamus įnašus padedama sukurti tinkamus veiklos sprendimų motyvus ir sumažinama nesąžiningo pasinaudojimo ir moralinės žalos rizika. Tai svarbu, kad būtų numalšintas susirūpinimas, kad kai kuriuos bankų sektorius galėtų potencialiai „subsidijuoti“ kiti bankų sektoriai.

Svarbu apsvaistyti klausimą, ar įnašų lygį apibrėžiantis rizika grįstas metodas turėtų atspindėti tikimybę, kad kredito įstaigai reikės indėlių draudimo, ir jei taip, tai kokia apimtimi, ir ypač tikimybę, kad ji bus likviduojama, o ne pertvarkoma.

Be to, dėl teisinio tikrumo pasiūlytame reglamente turi būti išdėstyta, kaip bus panaudoti įnašai, kurie kai kuriose valstybėse narėse surenkami viršijant mažiausio reikalavimo lygį – 0,8 % apdraustųjų indėlių.

2.6. ECB vaidmuo kiekvienai dalyvaujančiai IGS nustatant visą ex-ante indėlių sumą

ECB pritaria aplinkybei, kad pasiūlytame reglamente išdėstyta, kad kiekvienais metais, perdraudimo ir bendro draudimo laikotarpiais, Valdyba konsultuosis su ECB ir nacionaline kompetentinga institucija prieš kiekvienai IGS nustatydama visą ex-ante įnašų sumą, kurios ji gali prašyti iš kredito įstaigų, susijusių su atitinkama IGS. Tokios reguliarios konsultacijos atspindi priežiūrą atliekančių subjektų žinias apie įstaigų rizikingumą ir leidžia ECB bei nacionalinėms kompetentingoms įstaigoms užtikrinti, kad įnašų apskaičiavimo ir rinkimo tvarka nedaro neigiamos įtakos įnašus teikiančių kredito įstaigų patikimumui.

2.7. Išteklių naudojimas

ECB pritaria aplinkybei, kad pasiūlytu reglamentu reikalaujama naudoti išteklius ne tik išmokoms, bet taip pat pertvarkymo atveju bet kuriame iš trijų EIGS etapų. Tai svarbu, kad būtų palengvintas pertvarkymas, kuris dėl daugelio žlungančių arba galimai žlungančių bankų gali atitikti viešąjį interesą ir todėl būti labiau remiamas sprendimas negu nemokumas. Tai taip pat suderinta su Direktyva 2014/49/ES ir Reglamentu (ES) Nr. 806/2014, kurie reikalauja, kad IGS atsakytų iki apdraustųjų indėlių lygio, jei indėlininkai ir toliau turi prieigą prie savo indėlių, ir kad sąnaudų, patirtos dalyvaujant pertvarkymo finansavime, neviršija sąnaudų, kurios būtų patirtos nemokumo atveju.

Tačiau pasiūlytame reglamente turi būti aiškiai nurodyta, ar didesni nei 100 000 eurų indėlių likučiai, kurie yra laikinai apsaugoti nuo 3 iki 12 mėnesių pagal atitinkamos valstybės narės teisės aktus, kaip leidžia Direktyvos 2014/49/ES 6 straipsnis, turėtų būti apdrausti EIGS.

⁽¹⁾ Tai: a) įstaigos galimybės padengti nuostolius lygis; b) įstaigos gebėjimas įvykdyti savo trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus; c) įstaigos finansavimo šaltinių stabilumas ir įvairovė ir nesuvaržytas labai likvidus turtas; d) įstaigos turto kokybė; e) įstaigos veiklos modelis ir vadyba; f) įstaigos turto suvaržymo laipsnis.

2.8. EIGS pareiga IGS dalinio ir visiško draudimo etapuose

EIGS sukūrimas palengvins IGS prieigą prie papildomų finansinių išteklių, pirmiausia perdraudžiant ir draudžiant bendrai, o išteklių šiuo tikslu IGF bus sukaupiami palaipsniui. Vėliausiai iki 2024 m. visi iš kredito įstaigų, susijusių su IGS, surinkti įnašai turėtų būti nukreipiami tiesiogiai į EIGS IDF. Tačiau vadovaujantis Direktyva 2014/49/ES, nacionalinės sistemos, o ne EIGS arba IGF, išlieka visapusiškai atsakingos už indėlininkų kompensacijos reikalavimus. Todėl pasiūlytas reglamentas turėtų aiškiai numatyti visiško draudimo etape teisinį įsipareigojimą EIGS arba IGF, kad būtų patenkinti visi išteklių poreikiai, susiję su indėlininkų reikalavimais, kurie pateikiami po įvykio, apie kurį praneša nacionalinė IGS vadovaudamasi 41h straipsnio 2 dalimi. ECB supranta, kad toks EIGS įsipareigojimas yra nustatytas 41h straipsnio 1 dalimi, pagal kurią „dalyvaujančios IGS yra visiškai apdraudžiamos EIGS“. Tačiau aiškiam teisiniam įsipareigojimui reiktų paaiškinimo 41m straipsnio 2 dalyje, kad būtų užtikrinta, jog numatytos proporcingos išmokos daugelio tuo pačiu metu atsitinkančių išmokos įvykių atveju susijusios tik su tuo pat galimų panaudoti finansinių priemonių paskirstymu, t. y. EIGS neatleidžiama nuo jos įsipareigojimo IGS atžvilgiu visiškai padengti visas IGS išlaidas po to kai surenkami *ex post* įnašai ir (arba) pasitelkiami kiti finansavimo šaltiniai. Dar svarbiau, tas pats teisinis įsipareigojimas, nors apribotas konkrečia dalimi, kuri yra bendrai apdrausta, taip pat turi būti taikomas EIGS įsipareigojimams IGS atžvilgiu bendro draudimo etape. Tai taip pat patvirtina fiskaliniu požiūriu neutralios viešosios stabilumo priemonės EIGS poreikį. Galiausiai, turėtų būti sutrumpintas laikotarpis, per kurį Valdyba turi priimti sprendimą dėl galimų panaudoti finansinių priemonių pagal 41m straipsnio 2 dalį, kadangi tikimasi, jog IGS indėlininkams sumokės kompensacijas per septynias darbo dienas⁽¹⁾.

2.9. EIGS draudimo panaikinimas

41i straipsnis nustato procedūrą, pagal kurią IGS panaikinamas EIGS draudimas. Pagal šią procedūrą Komisija, veikdama savo iniciatyva arba Valdybos ar dalyvaujančios valstybės narės prašymu, gali nuspręsti, kad: a) IGS neįvykdė įsipareigojimų pagal pasiūlytą reglamentą arba pagal Direktyvos 2014/49/ES 4, 6, 7 arba 10 straipsnius arba b) IGS, atitinkama administracinė institucija, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/49/ES 3 straipsnyje, arba bet kuri kita atitinkamos valstybės narės susijusi institucija, konkretaus prašymo apdrausti EIGS draudimu atžvilgiu veikė pažeisdama lojalus bendradarbiavimo principą, nustatytą Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 4 straipsnio 3 dalyje.

ECB pritaria aplinkybei, kad pasiūlytu reglamentu numatytos apsaugos priemonės, nukreiptos užtikrinti, jog visos IGS pagal naują sistemą vykdytų savo atitinkamus įsipareigojimus vadovaudamasi nacionalinėje teisėje įgyvendinta Direktyva 2014/49/ES. Tai yra svarbu siekiant išvengti nesąžiningo pasinaudojimo ir moralinės žalos rizikos. Tačiau atsižvelgiant į šios sankcijos dydį ir galutines pasekmes indėlininkams, nacionalinių IGS pašalinimas svarstytinas tik tada, kai tai proporcinga padarytam pažeidimui ir taikoma, kai atitinkama IGS neskyrė tarpinių prievartinių priemonių iki nustatytų terminų pagal pasiūlytu reglamentu nustatytiną tvarką. Pašalinimą lemiantys pažeidimai turėtų būti nustatyti tikslesniu būdu, kad būtų sustiprintas teisinis tikrumas. Mažesnių pažeidimų atveju galėtų būti svarstomos kitos sankcijos, įskaitant baudas. Be to, kai nusprendžiama dėl pašalinimo, turi būti nustatytas tinkamas mechanizmas, kad būtų užtikrinta, jog visada visapusiškai paisoma paties svarbiausio tikslo – garantuoti tinkamą visų apdraustųjų indėlių apsaugą. Tai yra ypač svarbu nuo visiško draudimo etapo, kai visi iš dalyvaujančių kredito įstaigų surinkti įnašai bus pervesti tiesiai EIGS, kad būtų užtikrinta, jog indėlininkai nėra blogesnėje padėtyje nei būtų, jei jų IGS nebūtų EIGS dalimi ir visi įnašai būtų sukaupti nacionaliniu lygiu.

Šiomis aplinkybėmis gali būti svarstomi keli sprendimai. Pavyzdžiui, pašalintos IGS įnašai galėtų būti laikomi IGF, o dieną, kai IGS pašalinama, laikomi indėliai galėtų ir toliau būti apdrausti EIGS užtikrinant, kad indėlininkai turėtų tiesioginį teisinį reikalavimą EIGS atžvilgiu. Kitu atveju, pasiūlytas reglamentas galėtų pateikti metodiką ir procedūrą, pagal kurias iš kredito įstaigų, susijusių su pašalinta IGS, surinkti išteklių tą IGS pašalinus galėtų būti jai atlyginti. Bet kuriuo iš šių scenarijų, atlygintinių sumų arba sumų, kurias galima panaudoti patenkinant tiesioginius reikalavimus, viršutinė riba turėtų būti apribota tam, kad jos būtų suderintos su pašalinimo nuostatų tikslu. Pasiūlytas reglamentas dėl atlyginimo tvarkos turėtų pateikti aiškias gaires, įskaitant terminus ir atlygintinių sumų apskaičiavimo metodiką. Ši metodika, pavyzdžiui, galėtų būti paremta metodika, pagal pasiūlytą reglamentą

⁽¹⁾ Atsižvelgiama į pereinamojo laikotarpio nuostatas, kurių galiojimas baigiasi visiško draudimo etapo pradžioje.

taikoma įnašų IGS grąžinimui pasibaigus glaudaus bendradarbiavimo susitarimams tarp ECB ir ne euro zonos valstybių narių kompetentingų institucijų BPM sistemoje⁽¹⁾. Dėl tos pačios priežasties atitinkama institucija turėtų, jei nepasirenkamas atlyginimo variantas, turėti teisę reikalauti išteklių iš IGF, kad prisidėtų prie pertvarkymo veiksmų pagal Direktyvą 2014/59/ES⁽²⁾, kai priimtas sprendimas, kuriuo nustatoma, kad kredito įstaiga žlunga arba tikėtina, kad žlugs.

Pasiūlyto reglamento konstatuojamosios dalys⁽³⁾ netiesiogiai nurodo, kad ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas lojalus bendradarbiavimo principas taikomas visiems susijusiems subjektams, organams ir institucijoms, dalyvaujantiems taikant pasiūlytą reglamentą. Tačiau dėl teisinio aiškumo priežasčių vertėtų aiškiai paminėti 41i straipsnyje, kad šis principas taip pat taikomas Komisijai ir Valdybai. Be to, pasiūlytas reglamentas turėtų būti išdėstytas tokiu būdu, kad būtų aišku, kada buvo neatsižvelgta į sąlygas, kuriomis šis principas taikomas, kad būtų užtikrintos tinkamos procedūrinės apsaugos nuostatos, numatomos pasekmės ir išvengta nereikalingos finansinio stabilumo rizikos.

Galiausiai, taip pat naudinga, kad 41i straipsnyje būtų nustatyta procedūra ir terminai, kurių reikia laikytis, kai priimami sprendimai panaikinti draudimą. Šiuo požiūriu, pavyzdžiu gali būti SESV 258 straipsnyje nustatyta tvarka⁽⁴⁾. Be to, gali reikėti paaiškinimo dėl 41i straipsnyje numatytos panaikinimo tvarkos ir pažeidimo procedūros pagal SESV 258 straipsnį. Šiuo požiūriu, pažymėtina, kad IGS pašalinimas negrąžinant su šia IGS susijusių įstaigų įnašų automatiškai prilygtų atitinkamos IGS padarytam Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnio 2 dalies⁽⁵⁾ pažeidimui. Taip atsitiktų, nes pagal pasiūlytą 74c straipsnio 4 dalį įnašai, kuriuos kredito įstaigos, priklausančios tam tikrai IGS, moka EIGS, įskaičiuojami į minimalų tikslinį lygį, kurį dalyvaujanti IGS turi pasiekti pagal Direktyvą 2014/49/ES. Be to, tai nėra pačios IGS, kurios privalo atitikti tam tikrus Direktyvos 2014/49/ES 4, 6, 7 ir 10 straipsniuose nustatytus reikalavimus, bet valstybės narės arba kiti subjektai, pavyzdžiui, joms priklausančios kredito įstaigos.

2.10. IGF išteklių atgavimas

IGF procedūros, skirtos išmokos įvykio atveju atgauti IGS suteiktus išteklius, daugiausia susijusios su pažanga atgaunant turtą nacionalinėse nemokumo bylose. Tokių bylų trukmė tarp valstybių narių reikšmingai skiriasi ir tam tikrais atvejais jos gali būti gana užtęstos. Rekomenduotinas išsamesnis 41q straipsnio patikslinimas, kad Valdyba galėtų naudotis tam tikromis teisėmis nacionalinėse nemokumo bylose, taip užtikrinant, kad teismai pripažintų Valdybos teisinę poziciją. Kad tokiomis teisėmis būtų veiksmingai pasinaudota, taip pat gali reikėti Valdybai skirti reikšmingų išteklių, jog ji galėtų atlikti šį uždavinį.

2.11. Stabilumo stiprinimo priemonės

Pasiūlytas reglamentas nenumato fiskaliniu požiūriu neutralios Europos viešosios stabilumo priemonės EIGS vieno arba keleto išmokų, viršijančių EIGS turimus finansinius išteklius, mokėjimo atvejais, o *ex post* įnašai arba alternatyvus finansavimas negali būti pateikti pakankamai greitai, kad būtų užtikrintos savalaikės išmokos indėlininkams arba kad EIGS laiku įsitrauktų pertvarkymo atveju. Tai reiškia, kad bet koks su indėlininkais susijęs EIGS pateiktus išteklius viršijantis mokėjimo įsipareigojimas iš principo grąžinamas atitinkamai IGS atsižvelgiant į Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnio 9 dalį, kuria reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, jog IGS turėtų atitinkamas alternatyvaus finansavimo struktūras, suteikiančias joms galimybę gauti trumpalaikį finansavimą toms IGS pateiktiems reikalavimams patenkinti. Todėl visos sistemos veiksmingumas galiausiai yra pagrįstas nacionalinių stabilumo priemonių patikimumu.

ECB mano, kad fiskaliniu požiūriu neutralios viešosios stabilumo priemonės EIGS vėliausiai visiško draudimo etape reikalingos, jog būtų užtikrintas vienodas aukšto lygio pasitikėjimas indėlių apsauga visomis aplinkybėmis ir veiksmingai susilpnintas nacionaliniu lygiu banko ir valstybės ryšys. Galiausiai, pasikliaunant nacionalinėmis stabilumo priemonėmis prieštaraujama pasiūlyto reglamento tikslui stiprinti bankų sąjungą susilpninant banko ir valstybės

⁽¹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 1 straipsnio 5 dalį, kuria, *inter alia*, keičiama Reglamento (ES) Nr. 806/2014 4 straipsnio 3 dalis.

⁽²⁾ Direktyvos 2014/59/ES 109 straipsnis.

⁽³⁾ Žr. ypač pasiūlyto reglamento 40 konstatuojamąją dalį.

⁽⁴⁾ Sutarties 258 straipsnis nustato procedūrą, kurios Komisija turi laikytis, jei Komisija mano, kad kuri nors valstybė narė neįvykdė kokios nors pareigos pagal Sutartį, ji šiuo klausimu turi pareikšti pagrįstą savo nuomonę, pirmiausia suteikusi atitinkamai valstybei narei galimybę išdėstyti savo pastabas. Jei atitinkama valstybė narė per Komisijos nustatytą laiką neatsižvelgia į tą nuomonę, Komisija gali perduoti šį klausimą svarstyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui.

⁽⁵⁾ Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnio 2 dalyje konstatuojama, kad ne vėliau kaip 2024 m. liepos 3 d. IGS turimi finansiniai ištekliai pasieks bent 0,8 % jos narių apdraustųjų indėlių sumos tikslinį lygį.

ryšį atitinkamosiose valstybėse narėse⁽¹⁾. EIGS sukūrimas reikšmingai stiprina bankų sąjungą, nes IGS turint prieigą prie suvienytų EIGS išteklių pasiūloma daug didesnė apsauga didelių vietos sukretimų atveju. Tačiau nesant bendros stabilumo priemonės EIGS nesugebėtų pašalinti veiksnio, kuris, atsiradus abejonėms dėl grynai nacionalinių finansinio stabilumo priemonių, galėtų turėti neigiamą poveikį indėlininkų pasitikėjimui. Todėl fiskaliniu požiūriu neutralios bendros viešosios stabilumo priemonės yra svarbus elementas užtikrinant EIGS patikimumą ir turėtų būti palapnsniui nustatomos atsižvelgiant į progresyvią abipusę indėlių apsaugą. Reikšmingos bendros stabilumo priemonės ne tik dar kartą suteiktų saugumo valstybių narių, kuriose fiskalinė padėtis mažiau palanki, indėlininkams, bet lemtų stipresnę visą EIGS. Bet kuria tokia IGF stabilumo priemone turi būti atsižvelgiama į fiskalinio neutralumo principą, užtikrinant, kad bet kokios valstybės lėšos būtų susigrąžintos iš finansų sektoriaus *ex post* įnašais. Europos stabilumo mechanizmo naudojimas atrodo kaip galimas variantas fiskaliniu požiūriu neutraliai bendrajai viešajai stabilumo priemonei sukurti.

2.12. Automatinė prie BPM prisijungusių valstybių narių galimybė naudotis EIGS

Panašu, kad pasiūlyto reglamento 14 konstatuojamojoje dalyje numatyta visų IGS, oficialiai pripažintų prie BPM prisijungusioje valstybėje narėje, automatinė galimybė naudotis EIGS. Nors žinoma turėtų būti nustatytas išipareigojimas prisijungti prie visų bankų sąjungos ramsčių vienu metu, turėtų būti numatytos pereinamojo laikotarpio priemonės, kad būtų užtikrintas sklandus bet kurios IGS, kuri prisijungia vėliau, integravimas. Tai užtikrins, kad bet kuris toks prisijungimas netinkamai neapsunkintų EIGS finansinių priemonių. Pavyzdžiui, jei valstybė narė prisijungia paskutiniame bendro draudimo etape arba visiško draudimo etape, gali būti pagrįstai numatyta, kad IGS sukauptos lėšos (arba nustatyta tokių lėšų dalis) būtų pervestos iš IGS į EIGS nuo pasiūlyto reglamento įsigaliojimo dienos pagal 41j straipsnyje numatytą finansavimo tvarką.

2.13. Keitimasis informacija

Pasiūlytame reglamente pripažįstama veiksmingo keitimosi informacija svarba tarp institucijų, dalyvaujančių užtikrinant sklandų EIGS veikimą, t. y. tarp Valdybos, paskirtųjų institucijų, kompetentingų institucijų, įskaitant ECB ir pertvarkymo institucijų, prireikus, sudarant susitarimo memorandumą⁽²⁾. Atsižvelgiant į šio klausimo svarbą ir tam, kad būtų išvengta bet kokių tokiam keitimuisi informacija galinčių kilti kliūčių, atrodo esant reikalinga iš dalies pakeisti Reglamento (ES) Nr. 806/2014 34 straipsnį tam, kad IGS ir paskirtosios institucijos aiškiai būtų prisikirtos prie organų ir institucijų, kurios turi teisę keisti informacija ir sudaryti susitarimo memorandumą pagal šį straipsnį. Tai galėtų būti pasiekta įterpiant naują nuostatą į pasiūlytą reglamentą.

2.14. Techninės pastabos ir redagavimo pasiūlymai

Kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą reglamentą, konkretūs redagavimo pasiūlymai kartu su aiškinauju tekstu pateikiami atskirame techniniame darbo dokumente. Tai taip pat apima ECB pasiūlytą Direktyvos 2014/49/ES dalinio pakeitimo formuluotę. Techninis darbo dokumentas pateiktas anglų kalba ECB interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2016 m. balandžio 20 d.

ECB Pirmininkas

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 17 konstatuojamąją dalį.

⁽²⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 39 konstatuojamąją dalį.